

Slovenski dom

Štev. 155

V Ljubljani, v ponedeljek, 12. julija 1943-XXI

Leto VIII.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega
izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Ljubljana.Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana
ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Vera v zmago je neomajna

Številne prireditve, ki so izpričale plametečo vero v boljšo usodo domovine

Firenze, 12. julija. s. Sinoči so bila v vseh fašističnih rajonskih skupinah v mestu močnega zborovanja, katerih so se udeležile strnjene množice. Črnih srajc in prebivalstva. Na zborovanjih so govorili razni tovariši, ko so v svojem govoru vzbudili močnejše manifestacije goreče fašistične vere in prepričanja v zmago. Po zborovanjih so udeleženci toplo vzklíkali hrabrim Oboroženim silam, Kralju in Cesarju ter Duceju.

Milano, 12. julija. s. Da odgovor ljudstva na sedanje zgodovinske dogodke ni samo retorično izpričanje, temveč otipljiva stvarnost vere, so večer pokazala zborovanja, ki so bila brez priprave in poziva v vseh 28 fašističnih rajonskih skupinah v mestu. Povsod so to bila zborovanja z množicami fašistov in delovnega ljudstva, mož in žena, mladih in starih, med katerimi so padale v oči sirovele uniforme vojakov in legionarjev. Na zborovanjih so tovariši stare garde, oficirji, pohabljeni in odlikovanci po pozdravu Duceju govorili o sedanjem položaju. To so bila zborovanja v najčistejših navdušenjih, ki so znova potrdila trdnost našega ljudstva v vztrajanju in njegova vzajemnost z bojevniki, ki se borijo in branijo tla domovine. S svojimi sodelavci se je Zvezni tajnik udeležil zborovanja skupine »D'Annunzio«, kjer je njegova vzpodbudna beseda izražala čustva fašistov in vsega milanskega naroda odmevala v dušah množice, ki je povsod s svojimi vzklíki Oboroženim silam in domovini izpričala prepričanje v zmago.

Neapelj, 11. julija. s. V fašistovskih rajonskih skupinah so obrambni fašisti in narod znova potrdili

svojo železno voljo do odpora in neomajno vero v zmago. Govorili so tovariši stare garde in povratniki s front, ki so govorili množicam o bitki na Siciliji. Povsod so nastale močnejše manifestacije italijanstva, fašistične vere, predanosti in hvaležnosti Duceju. Po zborovanjih je ljudstvo defiliralo po cestah in vzklíkalo Kralju in Cesarju, Duceju in slavnim Oboroženim silam Osi.

Bologna, 12. julija. s. V vseh sedežih rajonskih skupin so bila sinoči močnejša zborovanja fašistov, na katerih so govorili razni govorniki, med njimi prefekt, ki se je udeležil zborovanja rajonske skupine »Nannini«, in zvezni tajnik, ki je govoril na zborovanju rajonske skupine »Cavadeni«, izpričujoč odločno voljo po borbi in vztrajanju Črni srajc 10. legije, ki je pripravljena dati vse za doseg zmage. Močnejša zborovanja so rodila tople manifestacije za Duceja in hrabre Oborožene sile.

Turin, 12. julija. s. Sinoči je močnejša množica naroda v gostem sprevodu odšla z raznih mestnih rajonskih skupin ter se zbrala na trgu Carla Alberta pred Liktorjskim domom. Zvezni tajnik je množici ljudstva govoril in poveljeval žilavo voljo Turincev, ki so kakor vedno zvesti svojim bojni tradicijam in dokazujejo, da so s srcem z našimi junaškimi bojevniki, ki na Siciliji branijo sveta tla domovine. Močnejša množica je nato odšla pred palačo prefekture, kjer je govoril prefekt in je vzbudil močnejše manifestacije za Kralja, domovino in Duceja. Brzjavke so bile poslone Duceju in tajniku Stranke.

Besede podtajnika so navzoči sprejeli z živahnim odobravanjem. Manifestacija se je zaključila s pozdravom Duceju, ki ga je odredil Zvezni Tajnik.

neločljivo povezana s svojim voditeljem

Berlin, 12. julija. s. »Deutsche Allgemeine Zeitung« je v predvečernem popoldanskem izdaji objavil članek svojega dopisnika iz Rima, ki zlasti poudarja, da grožnje Londona proti Italiji niso naperjene samo proti določenim voditeljem, proti sistemu in fašistični državi, temveč proti vsemu italijanskemu narodu. Angleži in Američani so se že prepričali, da sta Italija in Duce neolčljiva, da je fašistična stranka temelj in organ ljudske volje, ki se izraža po stranki in tej zgodovinski uri italijanskega naroda. V svojem pomembnem govoru pred direktorijem stranke, piše nadalje dopisnik berlinske lista, je Mussolini razbil zadnje sovražnikove lepe sanje, dočim odmev njegovih besed v italijanskem narodu krepi prepričanje, da tudi v Italiji tvorijo voditelji in podrejani en sam granitni blok. S svojim totalnim bombardiranjem zadeva sovražnik brez razlike ves italijanski narod. Vesti italijanskih vojakov, ki prihajajo iz vojnega ujetništva, kažejo, da hoče sovražnik ponižati, mučiti in zaslužiti ves italijanski narod. Nadalje zatrjuje nemški dopisnik, da se italijanski narod v vrtincu dogodkov prejšnjega stoletja ni oddaljil od vzora narodnega edinstva. Niti Napoleon, niti Metternich ni uspelo napraviti iz Italije zgolj zemljepisno tvorbo. Ponos italijanskega rodu, ki izhaja iz vere Rima, spomin na klasično dobo srednjega veka, tradicionalni duh neodvisnosti in nazadnje tudi strašno tujega tlačanstva, netižno čustvo svobode in časti italijanskega naroda.

Lepa slovesnost italijanske skupnosti

Rim, 12. julija. s. Ura preizkušnje, ki jo Italija zdaj preživlja, je imela resen in pomemben odmev v slovesnosti, ko so izročali sindikalne izkaznice vseučiliščnikom, ki so bili mobilizirani za industrijsko delo. Slovesnost je bila v pokrajinski zvezi industrijskih delavcev in k njej so prišli korporacijski podtajniki ekse. Contu ter mnogi drugi oblastniki in odličniki. Nadebudne mladce so sprejeli z bratsko prišrčnostjo in delavsko zastopstvo jim je dalo zgovoren dokaz, da jih v industrijskih delavcih ter ladjedelnicah čakajo z odprtim srcem in s tovariškim veseljem, saj se vsi zavedajo, da jih je stvarno združil Duce, in ta zavest se je globoko usidrala v srcih vseh državljanov. Vseučiliščniki pa so hoteli izpričati, da se hočejo izkazati v pokorščini, ki naj dokazuje njihovo strnjeno in političnem ter duhovnem prepričanju, v pokorščini, tako bistveno povezani z vzorom, ki jih navdušuje: z zmago.

Potem ko je zvezni tajnik izrekel pozdrav Duceju, je nar. sv. Mario Gradi pozdravil navzoče oblastnike ter poudaril, kako junaška ura fašistične vere obrača vse pozdrave in vse misli k hrabrim vojakom, ki junaško odbijajo vse

nasprotnikove poskuse, da bi vdrl v domovino. Vsem bojevnikom ter vsem Sicilijancem, ki za ceno vseh žrtv branijo svoje hiše, gre izraz naše skupnosti, naše volje do borbe in naše gotovosti, da bomo zmagali. Nadebudne tovariše je vabil, naj s ponosom sprejmejo sindikalne izkaznice, ki jih bodo uvrstile med veliko delovno vojsko, da bodo ob strani oboroženih sil dali poročstvo za odpor in za zmago.

Kovinski delavec Mucaria, vojni pohabljenec je vseučiliščnikom izročil pozdrav delavcev ter dejal, da delavci vidijo v njihovem dejanju dejanje skupnosti in duhovnega edinstva, ki veže ves italijanski narod. Nato je korporacijski podtajnik ekse. Contu pozdravil ministra Cianettija in orisal važni moralni in politični pomen te slovesnosti. Z delovno službo se začneja prostovoljno dejanje, po katerem so se vseučiliščniki odločili, da bodo šli na polja in v delavnice. Podčrtal je lepi značaj takega dejanja ter poudaril, da bo še bolj utrdil duha skupnosti in medsebojnega razumevanja. Ta slovesnost je znova potrdila, kakšna volja preveva ves italijanski narod. Vsa slovesnost se je zaključila s pozdravom Duceju.

iskovalnih strokovnjakov pa se ni lotil razlage dejstva, zakaj je letalo najpoprej izvedlo nekaj krožnih preiskusnih poletov, nakar so istočasno odnehali vsi štirje motorji.

Lisbona, 12. julija. s. Iz Londona poročajo, da je naslednik Sikorskega odstopil komaj štiri dni po svojem imenovanju. Javljajo, da je imel Nikolajevič, preden se je v ta korak odločil, dolg razgovor s Churchilom in Edenom, ki sta ga zaman poskušala pregovoriti, da bi odjenal od svojega sklepa. Nikolajevičovo dejanje dokazuje, da je nespornost med Poljaki in Angleži takšen, da še dolgo ne bo mogoča nobena rešitev, katero si je londonska vlada zamisljala po žalostni in tajinstveni smrti Sikorskega.

Iz uradne statistike v Združenih državah je razvidno, da je število rojstev po vsej državi zelo padlo.

Italijanske in nemške čete hrabro odbijajo sovražnika na sicilski obali

31 zavezniških letal sestreljenih — Silen udarec nasprotnemu brodogradu

Vojno poročilo št. 1142
Italijansko uradno vojno poročilo št. 1142 pravi:

Srdita bitka je v teku vzdolž obalnega pasu jugovzhodne Sicilije, kjer se italijanske in nemške čete odločno borijo z izkrcanimi sovražnimi silami in hrabro zadržujejo njihov pritisk.

Živahno delovanje obojestranskega letalstva. Lovci osi so sestrelili 22 letal, protiletalske baterije pa 9.

Skupine naših torpednih letal, ki so ponovno napadle sovražne ladijske spremljave so potopile dva sovražna parnika s skupno 13.000 tonami in eno ladjo nedoločene vrste; poškodovale so poleg tega težko dve križarki in številne druge trgovske ladje, izmed katerih se jih je več vnelo. Ena lahka križarka, 7 prevoznih ladij velike in srednje tonaže in mnogo izkrcevalnih ladij je bilo ponovno zadetih po nemškem letalstvu, tako da je mogoče z gotovostjo računati na njihovo poznejšo potopitvijo.

Bitka na ruskem bojišču besni z vso srditostjo

193 sovjetskih oklepnikov uničenih in 75 letal sestreljenih — Nemške pomorske enote uspešno napadle pristanišče Ačujev — Hudi boji na jugovzhodni obali Sicilije — 64 angleških letal zbitih in mnogo ladij potopljenih

Hitlerjev glavni stan, 12. julija. Nemško vrhovno poveljstvo je včeraj objavilo tole uradno vojno poročilo:

Velika bitka na vzhodu divja naprej. Našim četam je v težkih bojih uspelo pridobiti nadaljnje ozemlje in uničiti 193 sovjetskih oklepnikov. Letalstvo je kljub slabim vremenskim razmeram z močnimi silami podpiralo napade kopne vojske. Zbirališča oklepnih vozil in vojske so bila razbita ter 75 sovjetskih letal sestreljenih.

Lahke nemške enote so z napadom presenetile pristanišče Ačujev ob Azovskem morju in potopile tri obalne ladje, tri druge pa težko poškodovale.

Na jugovzhodni obali Sicilije so v teku močnih bojev nemških in italijanskih čet z izkrcanimi so-

vražnimi bojnimi skupinami. Nad Sicilijo in morjskim področjem okoli otoka je bilo doslej sestreljenih 64 sovražnih letal. Italijanska torpedna letala so potopila tri ladje, med njimi dve prevoznici s 13.000 tonami in poškodovale v skupnem napadu z močnimi nemškimi letalskimi skupinami tri križarke ter več velikih in srednjih prevoznih ladij in mnogo izkrcevalnih čolnov tako težko, da je več izmed teh ladij imeti za potopljene.

V Rokavskem prelivu je prišlo 10. julija do bitke med skupino angleških rušilcev in brzih čolnov ter nemškimi lahkim pomorskimi enotami. En angleški rušilec in dve topničarki sta bili po topovskem ognju potopljeni, druge pa težko poškodovane. Na nemški strani je bila izgubljena ena enota, katere posadka je po večini rešena.

Resnični nameni Anglosasov z Italijo

12 točk, ki bi jih anglosaški imperializem rad vsilil Italiji, in bi iz nje naredil več ko sužnja

Rim, 12. julija. s. Vsak dan prih

Dan zlate maše in dan novih maš

Ljubljana, 12. julija.

Druga julijska nedelja je bila brez dežja, nekoliko sončna in prijazna. V Ljubljani so bile dopoldne po mnogih cerkvah lepe slovesnosti, ki so se jih verniki udeleževali v velikem številu ter na zunaj izkazovali svoje veliko in globoko prepričanje do verskih resnic.

V stolnici je bila najlepša slovesnost, ko je daroval zlate maše stolni prosti in generalni vikar g. Ignacij Nadrah. Slovesnost je bila napovedana za 9.30 dopoldne in k tej lepi in čisti slovesnosti se je zbralo v obsejni stolni cerkvi mnogo ljubljanskega občinstva vseh slojev in stanov. Prevzvišeni g. knezoškof dr. Gregorij Rožman je pred sveto daritvijo imel kratko, globoko in pomembno pridigo, v kateri je najprej očrtal poslanstvo pravega katoliškega duhovnika. Poudaril je, kako moramo gojiti globoko spoštovanje do duhovnikov. Tako kakor ljubijo otroci svoje starše, naj verniki ljubijo svoje duhovnike. V nadaljnjem svojem cerkvenem govoru je g. knezoškof poudaril kratak življenjski zlatomašnik stolnega prosta in generalnega vikarja g. Ignacija Nadraba. Tam v škofiji Liki je g. zlatomašnik pričel svoje dušnopastirsko in vzgojalno mladino. In vsa svoja leta mašništva je posvetil mladini, kako jo je treba krščansko vzgojevati in učiti. Po dolgi vrsti let vzgoje mladine je g. zlatomašnik naposled postal učitelj in vzgojitelj semenišnikov.

Po lepi knezoškofovi pridigi je bila slovesna sveta maša, ki jo je opravil g. jubilar ob asistenci gg. kanonikov Gogole, Korečiča in Vovka in ob asistenci druge duhovščine. Stolni cerkveni pevski zbor je med drugim izvajal Riharjevo še vedno lepo in pomembno pesem: »Zlatomašnik«.

Nedelja pa je bila tudi nedelja mnogih novih maš, ki so bile v Ljubljani in po raznih

krajih na deželi. Kakor smo že pred dnevi omenili, je bilo letos prejšnjo nedeljo 2. julija posvečenih 21 novomašnikov. Posvetil jih je prevzvišeni g. knezoškof v stolni cerkvi sv. Nikolaja.

V nedeljo je večina od 21 posvečenih novomašnikov darovala prvo, novo sv. mašo. Nekateri v Ljubljani, drugi po raznih farnih cerkvah na deželi ob navzočnosti zbranega preprostega ljudstva.

V Ljubljani so bile v nedeljo kar 4 nove maše. Zanimivo je za kroniko, da je bila lepa novomašniška slovesnost v kapelici Leonišča na Zaloški cesti. Tam je pel novo mašo staroškofski rojak Janez Ferdinand. Lep cerkveni govor je ob tej priliki imel na navzočih profesor dr. Janko Kotnik, ki je naglasil veliko duhovnikovo poslanstvo v sedanjih časih.

Ostale tri nove maše so bile v raznih cerkvah. Škofjeločan Valentin Brgant je novomaševal v frančiškanski cerkvi v Šiški, kjer je ob nabitosti polni cerkvi pridigoval p. Florijan Ramšak, ki je v vznešenem govoru navajal težke naloge, ki čakajo novomašnika v njegovem življenju in pri delu v vrtu Gospodovem. Lepa je bila nova maša pri sv. Petru, saj je znano, da se šempeterski farani kaj radi odzovejo vsaki lepi cerkveni slovesnosti. Pridigoval je sam g. župnik Alojzij Košmerlj, ki je znan kot dober pridigar in je v svojih izjavah prav jedrnat očitel vse velike naloge, ki jih ima vršiti duhovnik med ljudstvom. Naposled je v frančiškanski cerkvi bral novo mašo Zabučan Ciril Lavrič. Pridigal pa mu je njegov rojak Janez Klemenčič, ki je prav tako v glavnem očitel poslanstvo duhovnika med ljudstvom.

Lepe so bile slovesnosti ob novih mašah, ki so bile v Višnji gori, Polhovem gradu, v Šmarju pri Ljubljani, v Novem mestu in drugod.

Majhni so enkrat povabili velike

Lepa otroška prireditve v Tivoliju

V Ljubljani 12. julija.

Po prvih zamahih krampov in lopat je končno le napočil dan, ko je ljubljanska mladost dobila svoj prostor, kjer se bo nemoteno igrala in spoznavala med seboj.

Ze mnogo pred napovedanim časom so prihajali veliki v spremstvu malih in si izbirali prostore. Nezaupno so se ozirali v sumljivo nebo in držali fige, da bi ne začelo rositi. Nebeški oče pa je prepregel nebo z oblaki samo zato, da bi malčki ne trpeli hude vročine. Veliki, s travo porasli prostor se je smejal in vabil, pisani vrtiljak in poskočna gugalka sta izzivala mladost, ki se je zlivala okrog. Čim bolj se je bližala napovedana petu ura, tem bolj so se polnile klopi. Zareče oči in nemirne glave so se sukale kakor vrtiljak. Potrpečljivi očka je moral vsaki dve minuti pogledati na uro, če bo kmalu. Lepa prireditve je privabila okrog 5000 gledalcev. Lepo je bilo videti, ko so enkrat majhni držali velike za roko in si mislili: pogledajte, tale prostor je pa naš.

Ko so se zbrali odličniki, med katerimi je bil Visoki komisar Eksc. Lombrasa, Eksc. škof. dr. Gregorij Rožman, zastopnik armadnega zbora g. general Fava, župan general Rupnik, podžupan dr. Salvatore Tranchida, podprefekt David, viceprefekt inspektor Bisja, kvestor dr. Ravelli, zvezni podtajnik Selloni, višji častnik kr. karabinjerjev kapetan Dellaventura, major karabinjerjev pri Vis. kom. Baroni ter zastopniki stranke in uradov, se je vsula mladost, ki je pri prireditvi sodelovala, iz mestne vrtinčarije na igrišče. Pa ne mislite, da se je vsula kakor brezglava drobnjad. Šlo je vse lepo po redu. Najprej so prišli motorizirani oddelki, na kolesih. Nekateri na dveh, nekateri na treh kolesih, kakor se je kdo trdnega počutil.

Kdor si želi vedrega
branja — naj kupi
JANEZA JALENA
BOBRI
II. DEL „ROD“

Lepi popisi iz življenja
koliščarjev na Barju
bodo vsakega očarali!

Knjiga je naprodaj po vseh
knjigarnah in trafikah.

Otroci so pozdravili Vis. komisarja s temile besedami: Ekscelenc! Ko ste prvič med nami. Vas pozdravljamo iz vsega srca in Vas prosimo, da nas ljubite, kakor nas je ljubil Vaš prednik. Pozdravljamo Vas in se Vam prisrčno zahvaljujemo za »Otroški paradiz«, ki ste nam ga izročili.

Taka je bila obremenitev zahvala otrok Visokemu komisarju, ki je prispeval skoraj vse stroške, da je bilo narejeno to igrišče.

Škof blagoslovilja

Nato je škof blagoslovil igrišče in mladost želel, da bi bilo zdrave na tem prostoru, zdravje in moč. Opomnil je otroke, naj bodo za igrišče hvaležni Bogu, občini in vsem, ki so pomagali in prispevali, da so dobili tako lepo igrišče. Prosil je angele varuhe, naj varujejo mladino pred nevarnostmi. »Bodite si med seboj bratje in sestre,« je poudaril, »da boste vsem v veselje. To je prostor, kjer je mogoča vzgoja za medsebojno spoštovanje. Rastite in igrajte se v tem smislu, da

Ribnica

Ribniška bolnišnica. Vodovodna in električna inštalacija pri ribniški bolnišnici je že končana, prav tako gredo proti koncu pečarska dela. Tudi zidarska dela so v glavnem opravljena, treba je izvršiti še razna manjša obrtniška kot slikarska, plekarska, steklarska in parketarska dela.

Novi vozniki red je prebivalstvo vzelo z veseljem na znanje. Ugoden red vlakov je velikega pomena za ljudi, ki imajo v Ljubljani ali v Kočevju opravke. Tako vozijo iz Ribnice namesto prejšnjih dveh sedaj dnevno trije vlaki proti Ljubljani in trije proti Kočevju. V Ljubljano odhaja vlak ob 6.28, 13.15 in ob 17, proti Kočevju pa ob 8.24, 14.46 in ob 20.28.

Zdravstvena avtokolona Visokega komisarja nekač dni posluje v dekliški ljudski šoli. Ljudstvo popolnoma razume njen pomen, kar dokazujejo številne ordinacije. Avtokolona bo ostala v Ribnici še do 16. t. m., in sicer bo poslovala vse dni od 8—12 in od 13—18 razen 10. in 11. v mesecu. Kot je bilo že objavljeno, ima kolona razne specialiste: zobnega zdravnika, zdravnika za očne bolezni, za nožne in notranje bolezni, radiologa in otorinolaringologa. Pregledi so brezplačni, zato naj se tega poslužijo tudi iz Dolenje vasi in Sodražice.

Iz Cerknice

Popravila občinskih prostorov. Vse večja potreba povečanja in preureditve občinske pisarne bo sedaj odpravljena. Pričela so se dela, s katerimi bodo uradi povečani in sodobno urejeni.

Nesreča. V ponedeljek se je ponesrečil cerkniški trgovec g. Lojze Lavrenčič. Ko je šel po opravku na kozolec, je tako nesrečno stopil, da je padel in si zlomil nekaj reber.

Pogled po polju. Če si šel po polju takole pred enim mesecem, se ti je srce nehoti zasmajalo, zadovoljno so bile tvoje oči in nehoti si zavzdihnil: Bog nas varuj kakšne nesreče! Vse je tako lepo kazalo, kot že več let ne pomnijo ljudje. Posebno lepo je bilo polje tam ob Grahovega proti Zerovnici. Pšenica je valovila v lahmem vetru in ljudje so rekli: »Ne bomo lačni kruha.« Toda prišlo je, kar čez noč je prišlo tisto, česar smo se vsi tako bali. Močan naliiv s hudim vetrom, noč ga je dala, noč ga je vzela, pšenica in druga žita — up in nada — pa so se sklonila k tlom. Polonijena stebila, ki ne bodo več vstala. Prelepa je bila pšenica, previsoka in pregošta, pravijo ljudje. Vendar ni to najhuje. Saj, hvala Bogu, dež je ni popolnoma zbil v zemljo kot marsikje lanske leto, ko je pozneje začela ponovno v zemlji kaliti. Le stebila ji je nalomilo in upanje je, da bo vseeno dozorela. Toda toliko je ne bo, in pa taka ne bo, kot je prvotno kazala. Če ne bo prišlo kaj hujskega, česar nas Bog varuj, no, potem bo že še. — Jecem, ki je prav lepo naredil, je že skoraj ves požet in spravljen v kozolec, kjer bo naprej zoril. Ljudje sedaj pridno orjejo za ajdo, samo bolj malo je bo, ker nimajo semena. Krompir lepo kaže. Ljudje vseeno pravijo, če ga bo letos v jeseni toliko, kot ga je bilo še letos spomladi, pa bomo dobri. — Nekoliko strahu je za fižol, ker je začel ponekod že rjaveti. Trave so pa letos prav dobre. Precej sena je že pospravljenega. Koscem kose prav pridno pojo in grablje se tudi ne ustrašijo vročine, samo da je seno suho doma, da jim vreme ne ponagaja, kar se zadnje čase tako rado dogodi. Košnja v Slivnici in v Goricah se bo kmalu pričela.

boste stopili v svet močni in v spoštovanju eden do drugega.

Zvesto so otroci poslušali lepe besede svojega pastirja in v drobni srčeh so gotovo sklenili, da bodo pridni in da se bodo majhni in veliki ravnali po teh besedah. Kolikor pa so se premajhni, da bi mogli storiti vse tako, bodo pa primaknili mame in očete, da bodo zrasli v rod zvestih in poštenih ljudi.

Zahvalili so se škofu za vse in mu lepo zapeli tisto znano: Lepa si, lepa si, roža Marija...

S tem je bil uradni del končan in mladina se je razpršila po zeleni preprogi. Proti koncu so smeli tudi odrasli na igrišče in tu je vsak poiskal svojega junaka, ki je razkoračen stal na travi in gledal, od kod in čemu toliko ljudi. Nekaj časa so se igrali, potem pa so jih povabili na malinovec, ki se jim je očividno prilegel. Marsikateremu velikemu bi se tudi prilegel in mu je bilo žal, da je velik ter bi bil vsaj za pet minut rad majhen. In po pravici povedano, je bilo žal tudi meni, ki to pišem. Ko si pa enkrat žejen, je najbolje, da končaš.

Igrišče pa bo last otrok od danes naprej, ko se bodo raz

Premiera v ljubljanski operi:
D'Albert: Mrtve oči

Z novo D'Alberfovo opero smo dobili delo, ki se po mnogih odlikah ali vsaj po raznih zanimivih mikih utegne vtisniti vsakemu gledalcu globoko v srce, vsakemu gledalcu, torej tudi tistemu, ki ga privlačujejo ponavadi le dela široko razčlenjenih razsežnosti, scenskih, dramatičnih in glasbenih.

Snov sama obsega v enem samem velikem dejanju vso strastno tragiko slepe žene, lepe Grkije, ki skoraj skopni v žgočem hrepenenju: da bi vsaj enkrat mogla videti ljubljeneža. Jezus ji nakloni vid po čudežu, a ji da vedeti, da ga bo zavoljo tega preklela, še preden bo sonce zašlo. Ko spregleda, da otroškim veseljem čaka moža — grbavca spačenca. Ta se z lepim rimskim stotnikom vrača domov. Ko mož izve o čudežu, se prestraši samega sebe in zbeži, žena pa ima stotnika za zakonskega druga. Blizu se mu z drhtečo ljuboznijo, a lastni mož ji pred očmi odkrije pomoto, s tem da iz groznega trpljenja in ljubosumja zadržavi stotnika. To jo tako pretrese, da se odpove preveliki sreči ozdravljene žene: sonce ji izžge oči in slepa žena se znova utopi v temo sanjske ljubezni do svojega moža.

Eno samo dejanje, ki se v strastnem loku vije iz teme v luč in iz najbolj žarke svetlobe tone znova v temo: pač dramatična motivika praveda reda.

In te se je lotil D'Albert s svojimi glasbenimi prsti. D'Albert je v bistvu eklektik, zbiralec s tenkimi čutili. A to še ni celotno bistvo njegovega izraza. Res je, da najdemo v njegovi skladbi prenekatere analogije s sodobniki. Pa bi bilo napak na rovaš njegove izvirnosti izreči takole sodbo: D'Albert se ravna po lekarniškem recepturiju (toliko arzena, kalija, brona in zmešaj). D'Albert je silno zapletena duša, ki se ni mogla povzpeti do enotnega, osebnega izraza. Tenkemu ušesu ne uide, da je moral močnejši trpeti za posebnim »kompleksom«, tako da je vprašanja njegove izvirnosti pravi osebni dušeslovni problem D'Albertov. Vener se človeku vriva slutnja, da je bil D'Albert pri svojem delu sila občutljiv in pronicav duh, ki ga pa je nenehno preganjal neki »strah pred praznino«. Od tod natrpni slog, fluorescenca nikdar nasitljivih barv, stalno modulatorično pretaplanje, nešteto instrumentalističnih domislic itd. Njegov »horror vacui« ga stalno sili, da grabi strastno in nemirno po vseh mogočih glasbenih sredstvih. Od tod tudi nekatere neologizmi in posebnosti v njegovem slogu. Čeprav se je z mehkim pastoralnim motivom in drugimi programskimi drobci skušal približati orientalskemu svetopisemskemu okolju, človek v njegovi, včasih presladki slikarji čuti neskladnost ravno s tem palestinskim ozadjem. Kljub temu pa ne bo nobenega dvoma, da je moralno ravno to zgoščeno bogastvo v motiviki in instrumentalni poslušalca na premieri presenetiti in hkrati opajati.

Premiera na ljubljanskem odru je po veliki novi ustvaritvi gđe. V. Heybalove in po prvem nastopu g. S. Hubada kot opernega dirigenta dobila posebno veljavo.

V Myrtoclini vlogi se nam je gđc. Heybalova znova pokazala v vlogi, ki nam je potrdila njene

izredno lepe glasbene in dramske sposobnosti. Človek mora biti res od srca vesel takega delikatnega soprana, ki ga je edina skrb, da bodi ton lep in natanko nastavljen, brižljivo registriran in v strastnih pridihih poln žarnega leska. Posebna odlika njenega novega nastopa je bila njena igra. Vloga slepe žene, ki po čudežu spregleda in znova oslepi, je že sama po sebi polna tolikih težkoč, da zahteva prav vesten študij. In tega je Heybalova zares zrelo opravila. (Spomnimo se le imenitnega prizora ob vodnjaku, potem ko je spregledala!) Malo je tudi umetnic, ki bi imele svoje kretnje z rokami tako v oblasti kakor ona. In kot slepi ženi so ji bile roke vendar glavno izrazno sredstvo, s katerimi je »videla«, »tipala« barve, strastno želela, ljubila in se odpovedala.

Myrtoclin vloga šteje med tiste, ki jih je gđc. Heybalova do dna »doživela«. Imenitna kreacija! Prolog s S. Banovcem (pastir), M. Dolničarjem (košec) in N. Stritarjem (pastirček) je bil zadovoljiv.

V važnejših vlogah so vestno opravili svoje delo M. Poljanarjeva (Arsinoe), F. Golobova (Marija Magdalena), R. Primožič (Arcesius) in I. Anžlovar (Aurelius Galbo).

G. S. Hubad se je izkazal. Delo je natanko naštudiral in svoje vojščake sigurno ter temperamentno vodil. Marljivo je obdelal vse D'Albertove domislice in vse stvari dal pristen, strasten izraz. Orkester mu je vsiljivo sledil, tako da to pot nismo več čutili tiste zmešaniziranosti, ki se ji godala rada predajajo pri večnem ponavljanju znanih, od kraja doznanih del. Hubadova odlika je v veliki skrb za dobro dinamiko. Z njim se nam obeta cdličien dirigent.

Premiera D'Albertovih »Mrtvih oči« se je skoraj izcimila v praznik ljubljanske opere. Poslušalci so se toplo zahvaljevali.

Želimo, da bi »Mrtve oči« še dolgo ostale na našem odru, v njih je toliko lepot, da ne bi smel zanje biti prikrajšan nihče. L. K.

EIAR — Radio Ljubljana

Ponedeljek, 12. julija 1943. 12.20 Plošče — 12.30 Poročila v slovenščini — 12.45 Lohka glasba — 13. Napoved časa, poročila v italijanski — 13.10 Poročila v slovenščini — 13.12 Orkester vodi dirigent Petralia — 14. Poročila v italijanski — 14.10 Koncert Radijskega orkestra, vodi dirigent D. M. Šijanec — 15. Poročila v slovenščini — 17. Napoved časa, poročila v italijanski — 17.10 Koncert dua Golob-Adamič — 17.35 Koncert tria »Roma« — 19. »Govorimo italijansko«, poučuje prof. dr. Stanko Leben — 19.30 Poročila v slovenščini — 19.45 Politični komentar v slovenščini — 20. Napoved časa, poročila v italijanski — 20.20 Romance za vse — 20.40 Koncert Adamičevega orkestra — 21.10 Simfonični koncert vodi dirigent Mario Rossini — 22. Iz znanih oper: Tosca — 22.30 Orkester Cetra vodi dirigent Barzizza — 22.45 Poročila v italijanski.

Konec domačega nogometnega prvenstva

Ljubljana: Tobačna tovarna 6:1 (2:1)

Ljubljana si je zasluženo priborila prvo mesto — Tudi včeraj je premočno zmagala

Včeraj so bile tako v prvem kakor tudi v drugem razredu na sporedu zadnje prvenstvene tekme, od katerih je bila drugorzadnja bolj važna kot pa tista v prvem razredu. Po točkah si je Ljubljana premočno zagotovila prvo mesto. To ji gre brez nadaljnega, drugo mesto je zasedel Hermes, tretje je pripadlo Marsu, na zadnjem pa je obsedela Tobačna tovarna.

Žabjak : Vič 1:1 (1:1)

Dopolodne sta omenjena kluba odigrala svojo prvenstveno tekmo na igrišču Ljubljane. Slo je za to, kdo bo v drugem razredu zasedel drugo mesto, za Mladiko, ki si je letošnje leto zasluženo osvojila prvo mesto in se s tem kvalificirala za nadaljne tekmovalne v prvem razredu. Nogomet, ki sta ga včera predvideli obe enajstori je bil tiptično prvenstven in ni zaradi tega nudil skoraj nobenega pravega nogometnega užitka. Fantje so bili nervozni in bilo je precej natepanja. Pohvaliti moramo Vičane, ki so vprav v zadnji tekmi pokazali kar dobro igranje, posebno v polju, dočim jim v napadu manjkajo še vedno strelci. Skoda, da je vodstvo šele za zadnjo tekmo postavilo tako udarno moštvo, in da se tega ni spomnilo že prej. Če bi igrali že v prejšnjih tekmah fantje, ki so igrali včeraj, pa bi ne bili vse do včerajšnjega remija brez točke. Tekma je ostala neodločena. Vič je dobil prvo in edino točko, eno pa tudi Žabjak, s čimer je po točkah dohitev Korotan. Oba imata zdaj enako število točk, Žabjak pa boljše razliko v golih. Če bodo vrstni red šli po številu točk, bo-

sta morala Korotan in Žabjak odigrati še eno tekmo, če pa bodo šli tudi razliko v golih, bo drugo mesto pripadlo Žabjaku. Tekmo je sodil g. Makovec.

Ljubljana : Tobačna tovarna 6:1 (2:1)

Tobakarji so povabili Ljubljance na hermezansko igrišče, ki je bilo včeraj res lepo, saj je bilo pokoseno. Kljub temu, da tekma ni bila z nikakršnega vidika važna, je prišlo kar lepo število gledalcev, kar priča, da je nogomet v Ljubljani spet potegnil za seboj. Včerajšnja tekma je bila bolj prestižna značaja. Ljubljanci so spet s svojo igro dokazali, da so najmanj za razred boljši od ostalih ljubljanskih klubov in da še zlepa ne bodo dobili nevarnega tekmeča. Tobakarji so se pa tudi postavili, vsaj do konca prvega dela igre, in niso pustili, da bi jim razigrani Ljubljanci več kot dvakrat pretresli mrežo. In še eno moramo pohvalno omeniti v korist Tobakarjev: Moštvo je postalo v zadnjih dveh treh tekmah močnejše in športno. Ni več nepotrebne ostrošči, suvanja po nasprotnikovih nogah, ugovarjanja sodnikom odločitvam. In prav je tako. Kot je bila vprav Tobačna tovarna v začetku tekmovalja tarča naših obsojanj, tako jih moramo pohvaliti ob koncu tekmovalja, kar se tiče športnega obnašanja.

O tekmah sami ni kaj veliko povedati. Prvi del igre sta si bili moštvi še kolikor toliko enakopravni, čeprav so imeli tudi tedaj Ljubljanci glavno besedo na igrišču. Tobakarjem do tedaj še ni posla sapa in so nudili Ljubljani žilav odpor. Iz vse premoči so mogli Ljubljanci zapisati zase le dva gola. V drugem delu igre pa je Ljubljana še bolj prevladovala in venomer napadala. Seveda tudi goli niso izostali. Še štirikrat se je potresla nasprotnikova mreža, tako je ostal rezultat do konca igre 6:1. Gole so zabili za Ljubljano: Peček 2, Dušan 2, Sandi 1 in Ačko 1. Za Tobačno tovarno pa je zabil častni gol Rot. Sodil je g. Zajec, pomagala pa sta mu Safošnik in Kastelic.

Korotan rez. : Hermes rez. 1:0
Mladika rez. : Žabjak rez. 2:0
Mars rez. : Vič rez. 2:1
Ljubljana jun. : Hermes jun. 0:1
Vič jun. : Žabjak jun. 2:0
Mladika jun. : Mars jun. 5:1

Kolesarske dirke v Milanu

Včeraj so bile v Milanu velike kolesarske dirke, na letališču in na cesti, pri katerih so sodelovali najboljši italijanski kolesarji asi.

Cestna proga je bila dolga 111 km in 800 m in sta jo Magni ter Servadei prevzela v času 2:53:50; druga sta bila Bartali-Favalli s časom 2:54:19; tretja Valetti-Debenedetti; četrta Bizz-Bevilacqua.

Na 4 km dolgi progi pa so dosegli tale vrstni red: Magni-Servadei. Vozila sta s povprečno hitrostjo 46,550 km; 2. Bizz-Bevilacqua. — 100 m za prvima. 3. Bartali-Favalli; 4. Valetti-Debenedetti. — Splošna ocena: Magni-Servadei 44 točk, Bartali-Favalli 36,5, Valetti-Debenedetti 30, Bizz-Bevilacqua 29,5.

Sestanek vseh delegatov klubov, kateri sodelujejo na mladinskem turnirju SK Marsa, je v ponedeljek ob 17 v pisarni nogometne zveze. — Prosimo vsi in točno. — Odbor SK Mars.

S V E T

LJUBLJANA

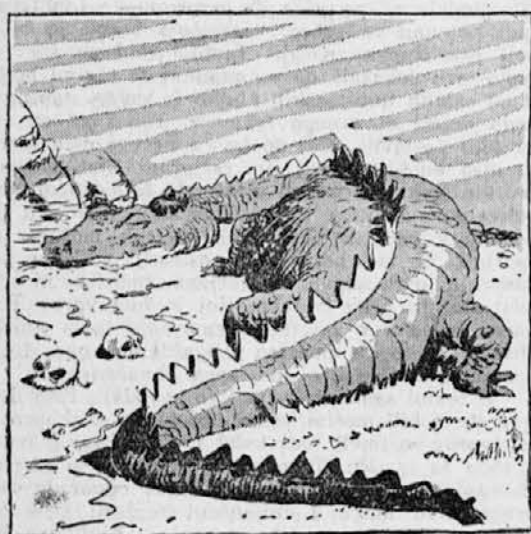
Koledar

Ponedeljek, 12. malega sprana: Mohor in Fortunat; mučenca; Jan. Gvalbert, opat in ustanovitelj reda.

Torek, 13. malega sprana: Joel in Ezdra, preroka; Miropa, mu

70.

Ko je najmlajši brat dospel na prodnati rob strmega obrežja, ja zagledal sredi deroče reke Kačji otok, ves v bujnem zelenju. Na belem prodišču pa se je leno sončil zeleni dravski zmaj kot velikanski kuščar; kadar je polegnil sapo vase ter jo nato izdihnil, se je bližnje grmovoje in drevje zamajalo kot v nevihtnem vetrovoju.

71.

Z grozo je najmlajši brat zrl na Kačji otok, kot bi zmaja že videl pred seboj. Podzavestno je dvignil svojo sekirko drvarico ter se pripravil na udarec. Tudi črna mesarska psa sta se ob njegovih nogah ustavila ter zalajala tja čez rečno strugo.

Na Kačjem otoku je zmaj leno doignil težko glavo ter jih ježno ošpignil s svojimi žarečimi očmi, ker sta ga zmotila v prijetnem dremnanju.

72.

V tem hipu pa je pred njim zrasel beli drvar; bila je očelova duša, ki mu je govorila:

»Če hočeš ubiti dravskega zmaja, me dobro poslušaj! Dobro ga zasekaj v vrat, a tooja črna psa ti bosta že kako pomagala; zato se ju pa potem usmili, kot bi bila tooja brata... Nikakor pa ne smeš zmagu pustiti, da bi pil z mlekom vred še svojo kri, ker potem bi to bila tooja smrt! — Tule je vedro z mlekom, ki ga bo privabilo semkaj! — Če ga boš ubil, nikar ne skušaj ubiti še kačje kraljice!«

»SLOVENSKI DOM«
Izhaja vsak delavnik ob 12. Urejuje: Mirko Javornik. Izdajatelj: inž. Jože Sodja. Za ljudsko tiskarno: Jože Kramarič, vsi v Ljubljani. Uredništvo in uprava: Ljubljana, Ljudska tiskarna, Kopitarjeva 6. Telefon 40-01 do 40-05. Mesečna naročnina 11 lir, za tujino 20 lir. — Posamezna številka 50 cent.

»Gore žalosti in reke krvi vseposod, kamor pridejo Stalinove tolpe«

Iz 38 jam, ki so jih doslej odkrili pri Dolinki in Vinici, so potegnili 950 trupel, ki so jih večinoma tudi že raztelesili — poudarja poročilo, ki ga je podal predsednik nemškega društva zdravnikov. Ugotovili so doslej imena 250 ukrajinskih meščanov. Spoznali so jih tudi njihovi svojci po predmetih, ki so jih pri njih našli.

Komisija je te dni nadaljevala z izkopavanjem velike skupne jame, v kateri so zagrebli 250 žrtev. Vsa trupla, ki so jih doslej izkopali, imajo običajno rano na tilniku s kroglo iz samokresa kalibra 6 mm. Večina teh žrtev so starejši, manj premožni Ukrajinci, med njimi pa je tudi nekaj žensk. Ena od njih je bila še zelo mlada in so jo našli v grobu povsem golo. Na nekaterih truplih se poznajo tudi sledovi opeklin, iz česar sklepajo, da so žrtve pred usmrtnitvijo na okruten način mučili.

Med najdenimi predmeti, na podlagi katerih je bilo mogoče ugotoviti imena žrtev boljševiškega zverstva, so tudi preprosto izdelani križi, svete podobice, molitveniki, sveti paramenti in steklena krona, ki je bržčas iz kakšne škofovske mitre ali pa iz kakšne svete podobice. Našli so dalje tudi prapor neke angleške verske skupnosti. Na njej je napis v angleščini. Ugotovitev imen mnogih žrtev so omogočili žigi trgovskih podjetij, pisma, izkaznice in tudi cigaretna škatlice, v katere so ujetniki zarisali svoja imena ter dan, kdaj so jih prijeli iz zaprli.

Zbrani so zdaj tudi že vsi zapisniki o zaslišanju rahljev in listine, na katerih so zapisana imena morilcev. Tamkajšnje prebivalstvo si je smelo ogledati kraj, kjer so odkrili te jame. Neka Ukrajinka je prepoznala trupla treh svojcev ter zaprosila zastopnike oblasti, naj ji pomagajo poiskati še ostalih šest družinskih članov.

Preteklo soboto zvečer se je tudi zvedelo, da so v občinskem drevoredu v Vinici, in sicer

Edinstvena zbirka zajetih sovražnikovih tankov

v neki nemški tovarni, kjer nemški strokovnjaki natančno raziskujejo njihove značilnosti

Berlin, v začetku julija. — Na povabilo nemškega ministra za orožje in strelivo Speera je skupina časnika obiskala tovarno, kjer nemški tehniki raziskujejo razne značilnosti sovražnikovih tankov, ki so jih Nemci zajeli na raznih bojiščih. Eden teh povabljenih časnika je potem sestavil zanimivo poročilo o obisku v tisti tovarni in v njem zapisal tudi naslednje: Najprej nam je nek polkovnik na kratko razložil

zgodovino tankov

nam govoril o njihovem razvoju ter svoja izvajanja končal s pripombo, da mora tank danes reševati čisto drugačne naloge, kakor pa na primer v prejšnji svetovni vojni in celo drugačne kakor v prvih mesecih sedanje vojne. Prvotno je bil — je dejal tisti polkovnik — tank le taktično orožje, ki so ga v glavnem uporabljali za hitre vdore v sovražnikove vrste. Danes pa je tank tisto orožje, s katerim je mogoče doseči splošen uspeh pri kakšnem bojnem nastopu, vsaj v toliko, v kolikor je tak uspeh mogoče doseči s taktičnimi potezami.

Zato se je tudi vrednost tanka spremenila

Predvsem štiri stvari

so, na podlagi katerih je danes mogoče presojati, koliko je te vrste orožje vredno, in sicer: kaliber topov, s katerimi tank razpolaga, sposobnost za manevriranje, hitrost in oklep. Te štiri stvari — nadaljuje nemški častnik — niso pri vseh tankih enake, pač pa pri raznih vrstah tankov, ki smo jih na svojem obisku v oni tovarni videli, drugačne.

Francoski...

Francoski tanki so se izpopolnjevali le do leta 1940. Takrat se je njihov razvoj ustavil. To so modeli iz prve svetovne vojne in iz let neposredno po njej, ter očitno kažejo, kako so

na zahodnem koncu mesta ter na pokopališču onkraj ceste ob drevoredu našli 20 oziroma 15 novih skupnih jam, v katerih je bilo 120 do 140 trupel. Pokopali so jih tu, kakor se je doslej moglo ugotoviti, leta 1938 ali 1939, nekaj pa tudi 1940 leta.

Z novim strohotnim odkritjem jam pri Vinici, v katere so boljševiki zagrebli okrog 10.000 Ukrajincev, piše Münchenski časopis »Abendzeitung« med drugim, da so bili meseca aprila, ko so odkrili jame v katynskem gozdu, ki so vsemu svetu prikazale resnični obraz boljševizma, vsi enih misli, namreč: »Bog ve, koliko drugih jam s trupli, ki imajo svoje roke zvezane na hrbtu, vrat pa prestreljen s kroglo iz samokresa, še skriva ruska zemlja?«

Novo odkritje je kaj brž potrdilo upravičenost teh domnev, nov val sovraštva pa je zajel ukrajinsko ljudstvo, ki mu je boljševiško divjaštvo že tako in tako prineslo tako hude preskušnje. 10.000 mrtvih — piše eden največjih ukrajinskih časopisov — je zelo skromno število v primeri s 6 milijoni naših rojakov, ki jih je Stalin pustil umreti od lakote v letih 1932 in 1933, oziroma v primeri z drugimi milijoni ljudi, ki so pomrli zaradi izčrpanosti in boleznih, ko so kopal Stalinov prekop in prekop ob Belem morju, ter končno v primeri ostalih nešteti mrtvih, ki so izdihili v ječah Čeke in GPU.

Najbolj pa so nas ganili mrtvi iz Vinice, ker njihova trupla vidimo. Pred ta trupla bi morali privedi krščanskega canterburyjskega nadškofa. Morda bi ganila tudi njega. Potem ne bi morda molil za blagor Stalina, pač pa bi daroval mašo za umorjenice. Vseposod, kamor pridejo Stalinove tolpe. Nihče ne bo mogel izbristati groze, ki jo vzbujajo nove jame pri Vinici, kakor tudi ne bo mogel nihče izbristati groze, ki so jo povzročile jame v katynskem gozdu. (Stefani)

se njihovi graditelji na moč prizadevali, kako bi izboljšali njihov oklep, kar je šlo seveda na račun okretnosti in hitrosti. Vse je šlo po istem kopitu: zdi se, da so bili celo tanki zamisljeni v duhu Maginotove bojne črte. Videli smo jih pred seboj celo serijo: tanki za vožnjo po cestah, z lahkiimi oklepi, na kolesih, nekakih vozičkih, tanki za prevažanje streliva, ki imajo podaljšan oklep ter slednjič veliki tanki — prejšnje svetovne vojne, kakršni so se pojavili na bojiščih na Poljskem in kakršne je deset let prej imela ruska vojska.

Nasproti tem so kazali svoje »obisti« so-dobni tanki vrste Renault s 35 mm debelim oklepom, oboroženi z enim topom, dalje najtežji in najhitrejši tanki »Hotchkiss« modela »H 35« in »H 38«, najtežji MZ s 58 mm debelim oklepom, 20 tonski »Somua« ter slednjič »najboljši konji iz tega hleva«, 32 tonski tanki modela »B 1« in »B 1c«, oboroženi z 2 topovima, od katerih je eden kalibra 7,5 cm, s strojnica, žene pa ga motor s 350 konjskimi silami. Njegova posadka šteje — nekaj izrednega za Francoze — štiri moze. Te vrste tank bi se ulegli nestrokovnjaku zdeti nekaj nadvse popolnega, prava mojstrovina, inženirji pa vedo, da so na svetu tudi še boljši.

Angleški...

In zdaj si ogledimo angleške tanke — nadaljuje nemški častnik. So to sami stari oklepni tanki vrste MG, majhni, a urni, ki jih uporabljajo za ogledniške nastope ali za prevažanje tovorov (tako imenovani »Dingo«), nato pa še drugi iz serije Mark VIc, ki so jih tudi uporabljali za ogledniške nastope, vendar pa se zdi, da so jih izpodrinili novi tipi, kakor na primer tako imenovane »križarke«, med katere spada Mark I, ki ima posadko 6 moč in je oborožen s havbico kalibra 9,4 cm z enim topom in s 3 strojnica.

Malo vstran od teh so bili še drugi angleški tanki. Bili so to tisti, ki se jih poslužuje pehota, s posadko 2 ali 4 mož. Kaže, da so manjši kakor pa veliki modeli »tipa Churchill«, ki so se tako žalostno izkazali pri Dieppu. So to 38-tonski tanki »Mark IV« z motorjem, ki ima 350 konjskih sil ter izredno močan oklep. Pri tem poskusu pri Dieppu so morali ti tanki čez morje in so zato topovske cevi morali dvigniti ter prostor, kjer je motor, skrbno zavarovati, da ne bi vdrla vanj voda, sedež za vozača, ki je pri tem tanku bolj spodaj, pa so zavarovali pred nasprotnikovim ognjem z gumijastim ščitom. Kaže, da Angleži kažejo posebno veselje za posredno optiko, — prav tako kakor boljševiki — tako da tudi v tankih uporabljajo periskope.

Ameriški...

Pa stopimo zdaj še malo k ameriškim tankom — piše dalje nemški častnik. Ogledali smo si zlasti tuj, ki so bili posebno zanimivi in ki so jih Amerikanci po svoji stari navadi krstili z imeni ameriških generalov. Pred seboj imamo tank »General Stuart«, ki je razmeroma lahek, 13 tonski, oborožen z eno strojnico in enim topom. Poleg njega stoji tank »General Lee«, 28 tonski, oborožen z enim topom, ki je poleg voznika, ter še drugim na kupoli, ter eno strojnico. Stopl tega tanka je mogoče zavrteti okrog in okrog, to se pravi za 360 stopinj, in sicer bodisi z roko ali s pogonsko silo.